

2021.
február 12.

Alkalmazott szociális gerontológia szakirányú továbbképzés

Tantárgyi leírások

2020/2020. tanév I-II. félév



Utolsó módosítás: 2021. február 8.





2020/2021. tanév II.

Tantárgy neve: A demencia társadalmi kihívásai	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG103 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Egervári Ágnes	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: A kurzus céljai között szerepel, hogy a demenciával élők gondozásával kapcsolatban felhívja a figyelmet a szakmaközi együttműködések kiemelt szerepére. Emellett -, többek között- a formális és informális gondozás lehetőségeit-, a generációk közötti kommunikáció akadályait-, valamint a hátrányos helyzetű térségekből ingázó gondozók élethelyzetét fogjuk elemezni a félév során.	
A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez: A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez: <ul style="list-style-type: none"> • kooperációra, együttműködésre való motiváltság növekedése • szakmaközi együttműködésre való nyitottság • közösségi szolidaritás erősödése • pontosabb észlelés a társas kapcsolatokban • „Demencia-barát” attitűd 	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás https://join.skype.com/ofRjT3Dche8V <ol style="list-style-type: none"> 1. Demencia: demográfia, rizikófaktorok és prevenció 2. Kirekesztődés, marginalizáció 3. Gondozó családok: kihívások és válaszok 4. Intézményrendszer lehetőségei és korlátai 5. Interprofesszionális szükségessége 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Pre- post teszt, órai aktivitás	
A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: interprofesszionális szemléletű esetelemzés és beavatkozási alternatívák valós helyzet alapján min. 12 000,max.20 000 karakter terjedelemben , 2021. április 13.-ig elektronikus formában benyújtva	
Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Kovács Tibor (2015): Interprofesszionális együttműködési lehetőségek az egészségügyben: a demencia diagnózisa és kezelése, https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/kovacs_tibor.pdf	



Szabó Lajos (2014) A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában. Esély, 25: 79-93.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/szabo.pdf

Rajna Péter (2015) A szellemi hanyatlásban szenvedő beteg családjának és környezetének gondozása. In Rajna Péter: Kopva fényeseden? A mentális öregedés kihívásai. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2015: 206-210.

Vajda Norbert (2020): Demencia Magyarországon: a XXI-ik század egyik legnagyobb társadalmi kihívása, In. Szellem és tudomány, Kutatói Almanach, Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar

Váradik Mária (2018): Kiszalusi nők a globális gondozási piacon, In: Migráció alulnézetből, 122-169.
http://regscience.hu:8080/jspui/bitstream/11155/1919/1/varadim_kiszalusi_2018.pdf

Egervári Ágnes (2019): A DEMENCIA korszerű szemlélete - megelőzési, szűrési és beavatkozási lehetőségek az egészségügyi és szociális alapellátásban

Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Brumback et al (2011): 300 jó tanács Alzheimer-kórral élőknek és gondozóiknak, Mna-Lib. Bt, Budapest.

Fekete Márta (2019): Demencia és társadalmi fenntarthatóság, Esély 2019/2
http://www.esely.org/kiadvanyok/2019_2/esely_2019-2_1-2_fekete_demencia.pdf

Kecskés Andrea (2015): A demencia világa, irodalmi áttekintés szakembereknek,
https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/demencia_kiadvany_A5_javitott.pdf

Kosztáné Hadróczy Tünde (2014) Memórijátékok memóriabetegeknek. Munkafüzet enyhe és közepesen súlyos memóriabetegeknek, valamint súlyos demenciában szenvedőknek, Underground Kiadó és Terjesztő Kft.

Nancy L. Mace, és Peter V. Rabin (2019): A 36 órás nap, Családi útmutató Alzheimer-kórral és más demencia-típusú megbetegedéssel, valamint memóriavesztéssel küzdők gondozásához, Oriold és Társai, Budapest.

Semsei Imre (2015): Demencia okozta társadalmi kihívások – demenciával együtt élő társadalom,
https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/semsei_imre.pdf



Tantárgy neve: Alkalmazott gerontológiai ismeretek II.	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG201 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A hallgatók a kurzus során először megismerkednek a geriátria és gerontológia fogalmi rendszerével, ezt követően a terület és a szociális munka XXI-ik századi kapcsolatát vizsgáljuk. Ezt követően a társadalmi helyzet-, az idősödés-, valamint egészségügyi állapot többrétű viszonyrendszerét részletesen tárgyaljuk.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preventív geriátriai szemlélet megerősödése • idősbarát környezet megteremtése • infokommunikációs megoldások keresése • többrétű problémakezelés képességének megerősödése 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<u>Előadás</u>	
A kurzus tematikája:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gerontológia – fogalma, területe és gyakorlata 2. Geriátria a XXI-ik században – a prevenció lehetőségei 3. A szociális munkás szerepei 4. Tartós idősgondozás területei 5. Szociokulturális és demográfiai különbségek 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Semsei Imre (2016): Társadalom gerontológia, In: Magyar Gerontológia 8.évf-29-30.sz. 2-18. http://foh.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/magyar_gerontologia-final.pdf Szabó Lajos (2017): A gerontológiai ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében, http://parbeszed.lib.unideb.hu/file/2/5a5de5af8c010/szerkeszto/Szabo_Lajos_A_gerontologiai_ismeretek_szerepe.pdf Szalkai István (2018): Preventív geriátria –a XXI. századi társadalom új lehetősége, In: Magyar Gerontológia 10.évf-35-36.sz. 49-65., http://magyargerontologia.foh.unideb.hu/sites/magyargerontologia.foh.unideb.hu/files/magyar_gerontologia_10._evf._35_-_36.sz._korr__1.pdf Székács Béla (2016): Megöregedni ma... és holnap? Mit tehetünk a márért és a holnapért? In: Demográfia, 2016/59. évf. 2-3.sz. 155-172. http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/1/2561</p>	



Széman Zsuzsa (2015): A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet, Esély 2015/1. 65-84.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf

Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Boga Bálint (2014): Gerhard van Swieten, mint a modern gerontológia előfutára, In: Orvostörténeti Közlemények, 37-50.
http://real-j.mtak.hu/1909/1/orvtort_kozl.pdf#page=37

Iván László (2004): Öregedés, örök ifjúság?, Mindetudás Egyeteme. <http://real-eod.mtak.hu/1089/1/13%20iv%C3%A1n%20213-232.pdf>

Szabó Lajos (2013): Idősellátás kérdőjelekkel: Esély, 2013/4.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/szabol.pdf

Kovács Klára (2017): 50 felettek fizikai aktivitásának mintázatát befolyásoló szocio-kulturális és demográfiai tényezők, In Magyar Sporttudományi Szemle, 2017/4, 32-39. http://real.mtak.hu/84418/3/MSTT-Szemle-2017_4-vegleges-32-39.pdf

Kokas Dóra-Lakatos Szilvia (2013): Az idősek, In: Esélyegyenlőség a mai Magyarországon, 163-172.
<http://www.kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/09-Varga-Aranka-szerk-Eselyegyenloseg-a-mai-Magyarorszagon-pte-btk-nti-2013.pdf>



Tantárgy neve: Biztosítási és biztonsági rendszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG204 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Szirbik Gabriella	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja az időskort meghatározó biztosítási és biztonsági rendszerek áttekintése. Az állami-, és magánnyugdíj-, valamint az állami és magán egészségbiztosítás főbb elemeinek és folyamatainak megismerésén túl, arra törekszünk, hogy az idősek részére személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatási formák legújabb szakmai eszköztárát is feltárjuk.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Közép-, és hosszútávú tervezés • Prevencióra való törekvés • Társszakmák releváns folyamatainak ismerete • Az állami mellett a piaci alapú szolgáltatások ismerte • Gondozási deficit értelmezése 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p><u>Gyakorlat</u> A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Magán és állami nyugdíjrendszer – lehetőségek, kihívások 2. Magán és állami egészségbiztosítási rendszer – lehetőségek, kihívások 3. Bentlakásos idősellátás a mai Magyarországon 4. Nappali idősellátás a mai Magyarországon 5. Társadalmi egyenlőtlenségek és ezek következményei 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: - nincs A kurzus látogatása az ide vonatkozó szabályok szerint értelmezendő</p> <p>A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A hallgatók egy 5-10 oldal terjedelmű, tudományos igényű dolgozatot készítenek, a kurzus tárgyalt témaköreit figyelembe véve, a megadott kötelező és ajánlott irodalmak releváns felhasználásával.</p>	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Bajkó Attila et. al (2015).: A magyar nyugdíjrendszer fenntarthatóságáról, Közgazdasági Szemle, 2015 dec. www.kszemle.hu/tartalom/letoltes.php?id=1598 Gervai Nóra (2017): Az egészségügyi ellátás szabályozásának alapjogi vonatkozásai, Esély 2017/1.,</p>	



http://esely.org/kiadvanyok/2017_1/ATT04128.pdf

Gulácsi László (2016): A magánfinanszírozás helye a magyar egészségügyben, Biztosítás és Kockázat, 2016/III.
<http://real.mtak.hu/44955/>

Gyarmati Andrea (2019): Idősödés, idősellátás Magyarországon, Friedrich-Ebert-Stiftung Budapesti Irodája,
<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/budapest/15410.pdf>

Ráczné N. Teodóra et. al. (2018): Szakmai ajánlás – Idősek nappali ellátása, Szociális és Gyermekvédelmi
Főigazgatóság Módszertani Főosztálya,
http://szocialisportal.hu/documents/10181/151749/IDOSEK_NAPPALI_SZAKMAI_AJANLAS_20180503.pdf/5986a5c3-ed69-9d19-af10-d05b4d6c044c

Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Iván László (2013): Gondolatok az idősödés szemléletű szociálpolitikáról Magyarországon, In: Kapocs, XII. évf./
1.sz.,10-17.

Mózer Péter (2014): Vakrepülésben. Pénzbeli ellátások és szociális közszolgáltatások szerepe az időskori biztonság
megteremtésében, Esély 1. 94-112, http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/mozer.pdf

Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, 2012 TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043,
http://jak.ppke.hu/uploads/articles/186601/file/SZOCI%C3%81LIS_JOG-1.pdf

Mitchell A. Orenstein: Globális nyugdíjpolitika Esély 2017/6, http://esely.org/kiadvanyok/2017_6/Esely_2017-6_1-2_Orenstein_Globalis_nyugdijpolitika.pdf





Tantárgy neve: Az idősödés és időskor pszichológiai kihívásai II.	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG202 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Csepeli György, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Az idősödés mindenkinél pszichológiai kihívásokkal jár együtt. A kurzus során célunk, hogy ennek a folyamatnak a legjellemzőbb formáit megismerjük. Foglalkozunk a téma strukturális meghatározottságával, a társszakmák együttműködési lehetőségeivel, a valóságérzékelés változásaival és az életvégi kérdésekkel is.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mentális egészség gondozás • Egészségpszichológiai attitűd • Tudatos észlelés és kommunikáció • Palliatív szemlélet erősödése • Lelki egészség 	
<p>Tantárgy tematikus leírása: A tárgy bevezetést nyújt az emberi idősödéssel együtt járó biológiai, társadalmi, kulturális, szociálpszichológiai és pszichológiai jelenségekbe, különös hangsúlyt fektetve a megértésen túl a segítségnyújtásra és az empatikus attitűdre</p>	
<p><u>Előadás</u></p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az idősödés biológiája 2. Az öregkor társadalomtörténete 3. Az időskori szerep 4. Aktív időskor 5. "Ageizmus" 6. Betegségek és öregedés 7. Idősgondozási rezsimek (család-intézet) 8. Testi-lelki magatehetlenség 9. Életvégi kérdések, palliatív gondoskodás 10. Nagy öregek 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:</p>	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű):</p>	



Iván László: Ne féljünk az öregedéstől

Dr Szabó Rezső: Geriátria, idősgyógyászat, Medicina könyvkiadó (2000)

Imre Sándor: A klinikai gerontológia alapjai, Medicina könyvkiadó (2007)

Semsei Imre. (2008): Gerontológia, Egészségügyi Kari jegyzetek 15.

<http://www.szocialis-gonozo.lapunk.hu>

Csányi Gergely (2017): Az időskor pszichológiájának strukturális meghatározottsága – Esély 2017/4,
http://www.esely.org/kiadvanyok/2017_4/ATT03702.pdf

Hegedűs Katalin (2015): Életvégi kérdések, palliatív gondoskodás,
https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/hegedus_katalin.pdf

Pintér Gábor (2019): Társzakkám a lelki egészség szolgálatában, Mentálhigiéné és Pszichoszomatika 20 (2019) 3,
207–238, <https://akademai.com/doi/pdf/10.1556/0406.20.2019.012>

Rubovszky Csilla (2017): Idősgondozás a családban – a gondozó családtagok helyzete a mai Magyarországon
(http://www.esely.org/kiadvanyok/2017_4/ATT03696.pdf)

Zsidó N. András (2019): A fenyegető ingerek hatására fellépő figyelmi torzítások és változások, a fenntartott figyelmi folyamatokban, Pécsi Tudományegyetem, In: Magyar Pszichológiai Szemle, 2019, 74.2/7. 233–255
<https://akademai.com/doi/pdf/10.1556/0016.2019.74.2.7>

Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Barkóné Csurka Ilona (2019): Jó gyakorlat, az állat asszisztált aktivitás tapasztalatai a Sóstói Szivárvány Idősek Otthonában, https://refnyiregyhaza.hu/oldal/kalvineum-idosek-otthona/jo-gyakorlatok_kalv

Bíró Eszter (2015) A hospice ellátás pszichológiája, In: Az időskor mint krízis, In: Kis Enikő- Csilla- Sz. Makó Hajnalka (szerk.) Gyász, krízis, trauma, a megkezdés lélektana, 78-93.

Pék Győző (2014): Egészségpszichológiai szempontok időskorban. In: Kállai J, Varga J, Oláh A (szerk.), Egészségpszichológia a gyakorlatban. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2014:469-494.

Pék Győző (2008): Az időskor lélektana, modellek, egészségpszichológiai megközelítés. Kommunikáció idős emberekkel
http://psycho.unideb.hu/munkatarsak/pek_gyozo/targyak/SZEM_IV_3.ea_az_oregedes_lelektana.pdf



Tantárgy neve: Szociális munka idősekkel II.	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG203 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja speciális kompetenciák elsajátítása az idősekkel végzett munka gyakorlatához</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empátia, tolerancia, nyitottság • rendszerszemléletű gondolkodás • demográfiai előrejelzések készítése, összefüggések feltárásának képessége • az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőinek, a tényezők egymásra hatásának megismerése • az idősekkel kapcsolatos szociális ellátórendszer magas szintű ismerete 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p><u>Előadás</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szolgáltatási formák az idősek ellátásában. 2. Az idősekkel folytatott munka módszerei: <ol style="list-style-type: none"> a. Hálózatfejlesztés a potenciális ügyfelek és együttműködők elérése érdekében b. Közönségkapcsolati módszerek c. Állapot, életvitel és szociáldiagnosztikaifelmérés d. Személyre szabott szolgáltatási terv kidolgozása, figyelemmel kísérése, az előrehaladás értékelése e. Pszichoszociális konzultáció, életkészségek fejlesztése f. Forrásfejlesztés g. Pszichés, mentális segítségnyújtás h. Családgondozás, kapcsolat-, pár- és családterápia i. Rekreatív és munka-tevékenységek szervezése j. Krízisintervenció, sürgősségi helyzetek kezelése k. Hivatalos ügyek intézésének segítése l. A szolgáltatások hatásosságának, hatékonyságának és minőségének értékelése m. Csoportmunka, konfliktusmenedzsment n. Esetmenedzsment szolgáltatások o. Informálás, kliensirányítás p. Ellátottjogi képviselet 3. Bentlakásos intézménybe kerülés szervezése, lebonyolítása 4. Interprofesszionális team-munka 5. Szolgáltatások hatásosságának, hatékonyságának és minőségének értékelése, a szolgáltatási terv felülvizsgálata, koordinálása, előrehaladásának értékelése, a terv módosítása 6. Dokumentáció 	
<p>Félelvközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: szóbeli vizsga</p>	



<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű):</p> <p>A bentlakásos idősellátásban végzett szociális munka speciális problémái. Nemzetközi szöveggyűjtemény az idősellátásban dolgozó szociális munkások továbbképző kurzusai számára. Szerkesztette és válogatta: Földiák András és Kozma Judit http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/BISP.pdf</p> <p>Gyukits György- keresztés Cecília: Szociális munka a hospice szellemű ellátásban. Esély 2000, 6. sz., 64-86.o. http://www.esely.org/kiadvanyok/2000_6/gyukits.pdf</p> <p>L Dorner - The review of current researches on psychological background of volunteerism Magyar Pszichológiai Szemle, 2013 Krémer Balázs: Idős? Gondozás? Miről beszélünk? Esély, 2013. 3.sz. http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_3/kremer.pdf Szabó Lajos: Idősellátás kérdőjelekkel. Esély, 2013. 4. sz., 8797.o. http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/szabol.pdf Egervári Ágnes: Idősgondozás – kérdőjelek és felkiáltójelek. Esély, 2013. 4. sz. 107-118.o. http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/egervari.pdf Kecskés Andrea (szerk.) A demencia világa. Irodalmi áttekintés szakembereknek. INDA. Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat. 2015</p>	
<p>Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):</p> <p>Kozma Judit: Az idősellátás dilemmáiról és azok kezelési módszereiről a 2014. évi angol szolgáltatási törvény kapcsán. Párbeszéd. Vol. 1. (2014) No. 1-2., 1-22.o.</p> <p>HART L. A.: Positive effects of animal for psychosocially vulnerable people: a turning point for delivery. In: Fine, A. H. (ed.): Handbook on Animal-Assisted Therapy: Theoretical Foundations and Guidelines for Practice. Academic Press, San Diego, 2010.</p> <p>Dr. Kozma Judit – Dögei Ilona – Jelinekné dr. Vári Zsuzsa – Kostyál L. Árpád – Udvari Andrea – Vajda Norbert: A gondozási szükségletvizsgálat bevezetésének előzményei és hatásai. Kézirat.</p> <p>Szabó Lajos: A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában, Esély 2014/1 http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/szabo.pdf</p> <p>SZÉMAN ZSUZSA: Ki az idős? – Az öregedés különböző szempontjai, Esély 2008 http://www.esely.org/kiadvanyok/2008_3/</p> <p>SZEMAN.pdf Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon. (kutatási jelentés) NCsSzI, 2013. Interprofesszionális Demencia Alprogram. http://www.inda.info.hu/ SocialCare Institute for Excellence: Dementiae-learningcourse. http://www.scie.org.uk/dementia/e-learning/</p>	
<p>Tantárgy neve: Szociális munka idősekkel II.</p>	<p>Tantárgy Neptun kódja: BTASZG203 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező</p>
<p>Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus</p>	
<p>Közreműködő oktató(k): -</p>	
<p>Javasolt félév: 2/T</p>	<p>Előfeltétel: -</p>
<p>Óraszám/hét: 10</p>	<p>Számonkérés módja: kollokvium</p>
<p>Kreditpont: 4</p>	<p>Munkarend: levelező</p>
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja speciális kompetenciák elsajátítása az idősekkel végzett munka gyakorlatához</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empátia, tolerancia, nyitottság • rendszerszemléletű gondolkodás 	



- demográfiai előrejelzések készítése, összefüggések feltárásának képessége
- az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőinek, a tényezők egymásra hatásának megismerése
- az idősekkel kapcsolatos szociális ellátórendszer magas szintű ismerete

Tantárgy tematikus leírása:

Előadás

1. Szolgáltatási formák az idősek ellátásában.
2. Az idősekkel folytatott munka módszerei:
 - a. Hálózatfejlesztés a potenciális ügyfelek és együttműködők elérése érdekében
 - b. Közönségkapcsolati módszerek
 - c. Állapot, életvitel és szociáldiagnosztikaifelmérés
 - d. Személyre szabott szolgáltatási terv kidolgozása, figyelemmel kísérése, az előrehaladás értékelése
 - e. Pszichoszociális konzultáció, életkézségek fejlesztése
 - f. Forrásfejlesztés
 - g. Pszichés, mentális segítségnyújtás
 - h. Családgondozás, kapcsolat-, pár- és családterápia
 - i. Rekreatív és munka-tevékenységek szervezése
 - j. Krízisintervenció, sürgősségi helyzetek kezelése
 - k. Hivatalos ügyek intézésének segítése
 - l. A szolgáltatások hatásosságának, hatékonyságának és minőségének értékelése
 - m. Csoportmunka, konfliktusmenedzsment
 - n. Esetmenedzsment szolgáltatások
 - o. Informálás, kliensirányítás
 - p. Ellátottjogi képviselő
3. Bentlakásos intézménybe kerülés szervezése, lebonyolítása
4. Interprofesszionális team-munka
5. Szolgáltatások hatásosságának, hatékonyságának és minőségének értékelése, a szolgáltatási terv felülvizsgálata, koordinálása, előrehaladásának értékelése, a terv módosítása
6. Dokumentáció

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: szóbeli vizsga

Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű):

A bentlakásos idősellátásban végzett szociális munka speciális problémái. Nemzetközi szöveggyűjtemény az idősellátásban dolgozó szociális munkások továbbképző kurzusai számára. Szerkesztette és válogatta: Földiák András és Kozma Judit

<http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/BISP.pdf>

Gyukits György- keresztel Cecília: Szociális munka a hospice szellemű ellátásban. Esély 2000, 6. sz., 64-86.o.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2000_6/gyuktis.pdf

L Dorner - The review of current researches on psychological background of volunteerism Magyar Pszichológiai Szemle, 2013 Krémer Balázs: Idős? Gondozás? Miről beszélünk? Esély, 2013. 3.sz.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_3/kremer.pdf Szabó Lajos: Idősellátás kérdőjelekkel. Esély, 2013. 4. sz., 8797.o.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/szabol.pdf Egervári Ágnes: Idősgondozás – kérdőjelek és felkiáltójelek. Esély, 2013. 4. sz. 107-118.o. http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/egervari.pdf Kecskés Andrea (szerk.) A demencia világa. Irodalmi áttekintés szakembereknek. INDA. Római Katolikus Egyház Szeretetszolgálat. 2015



Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Kozma Judit: Az idősellátás dilemmáiról és azok kezelési módszereiről a 2014. évi angol szolgáltatási törvény kapcsán. Párbeszéd. Vol. 1. (2014) No. 1-2., 1-22.o.

HART L. A.: Positive effects of animal for psychosocially vulnerable people: a turning poing for delivery. In: Fine, A. H. (ed.): Handbook on Animal-Assisted Therapy: Theoretical Foundations and Guidelines for Practice. Academic Press, San Diego, 2010.

Dr. Kozma Judit – Dögei Ilona – Jelinekné dr. Vári Zsuzsa – Kostyál L. Árpád – Udvari Andrea – Vajda Norbert: A gondozási szükségletvizsgálat bevezetésének előzményei és hatásai. Kézirat.

Szabó Lajos: A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában, Esély 2014/1 http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/szabo.pdf

SZÉMAN ZSUZSA: Ki az idős? – Az öregedés különböző szempontjai, Esély 2008 http://www.esely.org/kiadvanyok/2008_3/

SZEMAN.pdf Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon. (kutatási jelentés) NCsSzl, 2013. Interprofesszionális Demencia Alprogram. <http://www.inda.info.hu/> SocialCare Institute for Excellence: Dementiae-learningcourse. <http://www.scie.org.uk/dementia/e-learning/>



Tantárgy neve: Terepgyakorlat II.	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG205 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A hallgató szerezzen jártasságot az idősekkel foglalkozó ellátórendszer működésében és a szakmai feladatok ellátásában. A hallgatók szakmai gyakorlaton vesznek részt egy időseket ellátó szociális vagy egészségügyi intézményben. A terepgyakorlat 2x16 óra összefüggő gyakorlat, melyhez mindkét félévben 4+4 óra gyakorlat-feldolgozó szeminárium társul.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szociális munka időskorúak körében alkalmazott módszereinek, eljárásainak alkalmazása • elemző-és önreflexiós készség, .odafigyelés, odafigyelés, empátia • kommunikációs készségek 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p><u>Előadás</u></p> <p>A kurzus tematikája: Életút interjú készítése egy időskorúval: Kvalitatív interjú módszerrel egy idős ember életének megismerése, elemzése. Az interjút rögzíteni kell, majd elemzést készíteni belőle. A terepgyakorlatot feldolgozó szeminárium követi 4-4 órában, ahol a hallgatók megfogalmazzák reflexióikat és tapasztalataikat a terepgyakorlatról. A szemináriumon kerül sor a dolgozatok bemutatására. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: a gyakorlat teljesítése, szemináriumon történő részvétel, a gyakorlati napló és az életút interjú elkészítése.</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A hallgatók életút interjút készítenek egy idős személlyel és azt elemző dolgozatot adnak be 8 oldal terjedelemben a félév végére!</p> <p>A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: -</p>	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Hablicsek László-Pákozdi Ildikó (2004): Az előregedő társadalom szociális kihívásai. Esély, 2004. 3.sz. (87-120 old.) Hárdi I. (2002): Az időskor lelki egészségvédelme In: Kortünet vagy kórtünet, Medicina kiadó Székács Béla (2016): Megöregedni ma... és holnap? Mit tehetünk a márért és a holnapért? In: Demográfia, 2016/59. évf. 2-3.sz. 155-172. http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/1/2561 Széman Zsuzsa (2015): A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet, Esély 2015/1. 65-84. http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf Idősellátással kapcsolatok jogszabályok</p>	
<p>Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű): Gerard Egan: The Skilled Helper. A Problem Management and Opportunity Development Approach to Helping. CENGAGE 2019.</p>	



Tantárgy neve: Művészet- és szocioterápiás módszerek az idősellátásban	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG206 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: <p>A hallgató megismerkedik az időskorúak körében szervezhető művészet és szocioterápiás foglalkoztatás formáival, művészet és szociálterápiák típusaival, mechanizmusával, saját élményt szerez a Katarzisz Komplex Művészeti Terápia és a Kincskereső Meseterápia módszerében.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs képesség • megfigyelő készség • kreativitás • elemző-és önreflexiós készség, odafordulás, odafigyelés, empátia 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p><u>Gyakorlat</u></p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Művészetterápiák csoportosítása és története 2. Művészetterápiák hatásmechanizmusa 3. Szocioterápiás foglalkozások az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben <p>Ellátottak meglévő képességeinek szinten tartása, fejlesztése Igazodjon az egyén korához, egészségi állapotához, képességeihez Legyen összhangban a gondozási, fejlesztési terv, vagy a rehabilitációs program céljaival</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Szocioterápiás foglalkozások az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben 55 – 58.§. Munkaterápia Terápiás és készségfejlesztő foglalkozás Képzési célú foglalkozás 5. Katarzisz Komplex Művészeti Terápia módszertan 6. Kincskereső Meseterápia módszertan 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
<p style="text-align: center;">-</p>	
A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: foglalkozásterv készítése	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű):</p> <p>Antalfai Márta (2014): A női lélek útja mondákban és mesékben. Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest</p> <p>Antalfai Márta (2016): Alkotás és kibontakozás - A Katarzisz Komplex Művészetterápia elmélete és gyakorlata. Léleken Otthon Közhasznú Alapítvány</p> <p>Bálint Árpád (1993): A munkaterápia dobai tapasztalatai In: Rehabilitáció, 1993. (3. évf.) 2. sz. 73. old.</p> <p>Bálint Árpád - Bálint Árpádné (1973): A csoport szocializáló hatása a munkaterápiában. In: Magyar pszichológiai szemle, 1973. (30. köt.) 3. sz. 426-429. old.</p> <p>Read David -Emunah, Renee (2009): Current Approaches in Drama Therapy. Charles Thomas Publisher</p> <p>Farkas Vera (2009): Gyógyító alkotás. Geobook Hungary Kiadó, Szentendre</p>	



Havasi V. [2017]: A művészetterápiák és alkalmazási lehetőségeik a szociális szférában valamint a szociális munkások képzésében. In: Szellem és tudomány. ISSN 2062-204X 8 évf. 1-2.sz. 146-165

Németh László (2003): A művészetterápia alkalmazásának elmélete és gyakorlata a szociális munkás képzés készségfejlesztés önismereti részében. In: MMSZKE Szocioterápiás szöveggyűjtemény, pp252-

Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Malchiodi, Cathy A (2012) (ed): Handbook of Art Therapy. Guilford Press, New York



Tantárgy neve: Minőségbiztosítás és menedzsment az idősellátásban	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG207 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A hallgató ismerje a minőségbiztosítás és menedzsment elméletét és gyakorlatát, tudja elhelyezni a minőségbiztosítás és menedzsment fogalmát az idősellátás területén.</p> <p>A hallgató legyen tisztában az egyes minőségirányítási rendszerek alapfogalmaival.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rendszerszemléletű gondolkodás • elemző képesség • reflexiós képesség 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p><u>Előadás</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minőségbiztosítás fogalma. 2. A minőségbiztosítási rendszerek jogi háttere 3. Minőségbiztosítás az idősellátásban – meglévő gyakorlatok elemző bemutatása 4. A menedzsment fogalma, funkciói 5. Menedzseri munka, menedzseri képességek 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
<p>A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli kollokvium az órai anyag és egy választott kötelező irodalom alapján.</p>	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Csernáthné Kárándi Erzsébet (2001): Minőségbiztosítás lehetőségei a szociális ágazatban, Hajdúböszörmény Város Pályázati és Innovációs Munkaközössége Eszik Zoltán: Találkozások a minőségi idősgondozással Debrecen, 2004. www.hfk.hu Gáthy Vera (2001): A kliensjogok védelmében. In: Minőségbiztosítás és szociálpolitika. Bp., Főv. Módsz. Oszt., (55-68 old. Veress G., Birher N (2014): A minőségbiztosítás filozófiája, Budapest. Varga István (2008): Lehetséges-e minőségbiztosítás a szociális szférában? in: http://epa.oszk.hu/02900/02943/00036/pdf/EPA02943_kapocs_2008_3_05.pdf</p>	
<p>Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű): ISO szabványcsalád HACCP szabvány István: Lehetséges –e a minőségbiztosítás a szociális szférában? Kapocs VII. évf. 3.szám Kasziba Zsuzsa (2003): Piaci szereplők minőségbiztosítása, Debrecen, Humán Fejlesztők Kollégiuma Pesti Györgyné (2003): Belső minőségbiztosítási kézikönyv, Budapest, Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona.</p>	



Varga István: (2008): Lehetséges –e a minőségbiztosítás a szociális szférában? Kapocs VII. évf. 3. szám





2020/2021. tanév I.

Tantárgy neve: Alkalmazott gerontológiai ismeretek I.	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG101 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 5	Számonkérés módja: koll.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A hallgatók a kurzus során először megismerkednek a geriátria és gerontológia fogalmi rendszerével, ezt követően a terület és a szociális munka XXI-ik századi kapcsolatát vizsgáljuk. Ezt követően a társadalmi helyzet-, az idősödés-, valamint egészségügyi állapot többértű viszonyrendszerét részletesen tárgyaljuk.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tudás: idősbarát környezet megteremtése • képesség: többértű problémakezelés képességének megerősödése • attitűd: preventív geriátriai szemlélet megerősödése • autonómia és felelősség: infokommunikációs megoldások keresése 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Bevezetés 7. Gerontológia – fogalma 8. Gerontológia – területe 9. Gerontológia – gyakorlata 10. Geriátria a XXI-ik században 11. Fiziológiai változások 12. Pszichés változások 13. Szociális változások 14. A prevenció lehetőségei időskorban 15. Tartós idősgondozás területei 16. Szociokulturális különbségek 17. Demográfiai különbségek 18. A szociális munkás szerepei 19. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Félévközi számonkérés nincs. <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A félév végén az órán elhangzottak és a kötelező irodalmak alapján írásbeli vizsgát kell tenni. 	
Kötelező irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Semsei Imre (2016): Társadalom gerontológia, In: Magyar Gerontológia 8.évf-29-30.sz. 2-18. http://foh.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/magyar_gerontologia-final.pdf ▪ Szabó Lajos (2017): A gerontológiai ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében, http://parbeszed.lib.unideb.hu/file/2/5a5de5af8c010/szerkeszto/Szabo_Lajos_A_gerontologiai_ismeretek_sz 	



[erepe.pdf](#)

- Szalkai István (2018): Preventív geriátria –a XXI. századi társadalom új lehetősége, In: Magyar Gerontológia 10.évf-35-36.sz. 49-65.,
http://magyargerontologia.foh.unideb.hu/sites/magyargerontologia.foh.unideb.hu/files/magyar_gerontologia_10._evf._35_-_36.sz._korr_1.pdf
- Székács Béla (2016): Megöregedni ma... és holnap? Mit tehetünk a márért és a holnapért? In: Demográfia, 2016/59. évf. 2-3.sz. 155-172.
<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/1/2561>
- Széman Zsuzsa (2015): A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet, Esély 2015/1. 65-84.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf
- Radhika Kapur (2018): Understanding the Significance of Gerontology, University of Delhi,
https://www.researchgate.net/publication/323779673_Understanding_the_Significance_of_Gerontology/link/5aaa6f57aca272d39cd78bbf/download

Ajánlott irodalom:

- Boga Bálint (2014): Gerhard van Swieten, mint a modern gerontológia előfutára, In: Orvostörténeti Közlemények, 37-50. http://real-j.mtak.hu/1909/1/orvtort_kozl.pdf#page=37
- Iván László (2004): Öregedés, örök ifjúság?, Mindetudás Egyeteme. <http://real-eod.mtak.hu/1089/1/13%20lv%C3%A1n%20213-232.pdf>
- Szabó Lajos (2013): Idősellátás kérdőjelekkel: Esély, 2013/4.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/szabol.pdf
- Kovács Klára (2017): 50 feletti fizikai aktivitásának mintázatát befolyásoló szocio-kulturális és demográfiai tényezők, In Magyar Sporttudományi Szemle, 2017/4, 32-39. http://real.mtak.hu/84418/3/MSTT-Szemle-2017_4-vegleges-32-39.pdf
- Kokas Dóra-Lakatos Szilvia (2013): Az idősek, In: Esélyegyenlőség a mai Magyarországon, 163-172.
<http://www.kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/09-Varga-Aranka-szerk-Eselyegyenloseg-a-mai-Magyarorszagon-pte-btk-nti-2013.pdf>
- Jason Powell (2000): Theorising Social Gerontology: The Case Of Social Philosophies Of Age,
<https://www.semanticscholar.org/paper/Theorising-Social-Gerontology%3A-The-Case-Of-Social-Powell/48d7553583c5025ca92f041924f92298fb6a38d7>



Tantárgy neve: Időskorúak szociológiája	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG102 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: koll.
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg az idős nemzedék legfontosabb szociológiai, demográfiai jellemzőit, élethelyzetének, életmódjának sajátosságait. Emellett erősödjön empátiás és segítő készségük, váljanak képessé munkájuk során a szociológiai törvényszerűségek felismerésére és alkalmazására.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> alkalmazás <i>attitűd:</i> nyitottság, empátia, elkötelezettség <i>autonómia és felelősség:</i> segítség, intervenció</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Ki az idős? 12. Az idősödés társadalmi megítélése. 13. Az időskorúak demográfiai, területi jellemzői Magyarországon. 14. Mobilitás, foglalkoztatottság idős korban. 15. Jövedelmi és lakásviszonyok, 16. Fogyasztás és életmód. 17. Az időskorúak életminőségét meghatározó tényezők. 18. Kapcsolatháló, generációk közötti kapcsolat. 19. Szubjektív életminőség. Időskorúak időhasználati szokásai. 20. Sportolás, művelődés, közösségi formák. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:- Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Andorka Rudolf: Kiemelt demográfiai csoportok: nők, idősek, fiatalok és gyermekek. In: Andorka: Bevezetés a szociológiába, Osiris, 1997, 302-332. Bangó Jenő: Az időskorúak szociológiája. In: Szociológia a szociális munkában. Vitéz János Római Katolikus Főiskola, Esztergom, 1999. 45-60. Gelencsér Katalin dr.: Az időskorúak művelődése és közösségi formái Magyarországon. Stratégiai tervezési füzetek, Kultúrpoint Iroda, Budapest, 2006. Ezüstkor – Időskorúak Magyarországon, 2012. KSH, 2013. Széman Zsuzsa: Ki az idős? Esély, 2008. 3. szám 3-15.</p> <p>Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű): Dobossy Imre – Virágh Eszter: Mit gondolunk az öregségről? In: Giczi Johanna – Ságghi Gábor (szerk.) Időskorúak Magyarországon, KSH Budapest, 2004. 208-220. Giczi Johanna: A szubjektív jólét időskorban. In: Grábics Ágnes (szerk.)Aktív időskor. Tanulmánykötet, Budapest, KSH- SZMM, 2008. 99-110. Gyekiczky Tamás: Újraállamosítás. Idősoththonok Magyarországon, 1993-2008. Budapest, Gondolat Kiadó</p>	



Tantárgy neve: Egészségmegőrzés és életminőség idős korban	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG104 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, az időskor pszichológiai, szociológiai értelemben vett vizsgálatán túl, hogy képet adjon az időskori életminőség, az aktív időskor, az egészségmagatartás, az egészségműveltség fogalomterületeiről. Foglalkozunk a prevenció, az egészséges, időskori táplálkozás, az egészséges életmód és testedzés területeivel, azok életminőségre gyakorolt mentális és fizikális hatásmechanizmusával.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, kommunikáció, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az aktív időskor jellemzői 2. Öregedés, öregkor és egészség Magyarországon 3. Egészségmegőrzés és testedzés időskorban. 4.Életminőség és egészségmagatartás 5.A prevenció jelentősége időskorban 6. A testedzés és egészséges öregedés összefüggései 7. Az idősek mentális állapota és a fizikai állapot közötti összefüggések 8. A veterán sport jellemzői és képviselői 9. Az egészséges öregedés preventív elemei: Mozgásgyógyyszer Program 10. Beszámoló. prezentációk 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév végén prezentációk formájában történik a gyakorlati jegy megszerzése, előre egyeztetett témában.</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: 5 fokú skálás értékelés, aktív órai munka</p>	



Tantárgy neve: Az időszedés és időskor pszichológiai kihívásai I.		Tantárgy Neptun kódja: BTASZG105 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI	
		Tantárgyelem:	
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Csepeli György			
Közreműködő oktató(k): -			
Javasolt félév: 1/Ő		Előfeltétel: -	
Óraszám/hét: 10		Számonkérés módja: előadás	
Kreditpont: 3		Munkarend: levelező	
Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja a hallgatók bevezetése a peremre szorult emberek és csoportok sajátos problémáinak megismertetése, a többség-kisebbség viszony szociálpszichológiai szerkezetének és tartalmainak bemutatása a legfontosabb elméletek és empirikus eredmények tükrében. A félév során sorra vesszük a legjellemzőbb csoportokat, bemutatva a segítség, az empowerment lehetőségeit is.			
Fejlesztendő kompetenciák:			
a) tudása			
- Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.			
- Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket.			
(További tudáselemek: - Ok-okozati összefüggések felismerése. - Elemző képesség. - Összefüggések feltárása. - Változók közötti kapcsolatok elemzése. - Társadalmi jelenségek kutathatóvá tétele.)			
b) képességei			
- Képes a szociális gerontológia mint terület összefüggéseiben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására.			
- Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat.			
- Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban.			
(További képességek: - Elemzési képesség. - Szisztematikus gondolkodás képessége.)			
c) attitűdjei			
- Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére.			
- Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására.			
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.			
d) autonómiája és felelőssége			
- A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.			
- Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel.			
- A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával.			
- Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez.			
- Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét			
Tantárgy tematikus leírása:			
Előadás, gyakorlat:			
Október 10: 14-19 A marginalitás mint sors Veszélyesített és szerzett körülmények Kirekesztés Stigmatizáció Film: Forman: Száll a kakuk fészkére			
November 7: 14-19 A film megbeszélése Kisebbségek			



Marginalitás és deviancia
Önsegítés, empowerment

Félévközi számonkérés módja és értékelése: -

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Minden hallgatónak egy narratív interjút kell készítenie egy általa választott margniális csoport egy tagjával

Határidő: december 6. Határidőn túl érkezett interjú nem fogadunk el, az interjú pótlására nincs lehetőség. (60%)

Kötelező irodalom:

Bíró Judit 1997. Démonok. Budapest: Uj Mandátum

Bíró Judit (szerk.)1998. Deviációk. Budapest: Uj Mandátum

Csepeli Gy. 2016. Szocálpszichológiai mindenkiben. Budapest: Kossuth 158-166 (önsegítés) 320-328 (Kisebbségek)



Tantárgy neve: Időspolitika	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG106 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: koll.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Cél megismertetni a hallgatókkal a társadalom- és szociálpolitika alapfogalmainak időspolitikai vonatkozásait (értékek-, technikák-, a szociálpolitikai szempontból lényeges idősüggyel kapcsolatos társadalmi jelenségeket, szociális problémákat, a beavatkozások lehetőségeit Európában)</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>a) tudása - Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. - Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. (További tudáselemek: - Ok-okozati összefüggések felismerése. - Elemző képesség. - Összefüggések feltárása. - Változók közötti kapcsolatok elemzése. - Társadalmi jelenségek kutathatóvá tétele.)</p> <p>b) képességei - Képes a szociális gerontológia mint terület összefüggéseiben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására. - Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat. - Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban. (További képességek: - Elemzési képesség. - Szisztematikus gondolkodás képessége.)</p> <p>c) attitűdjei - Törekszik politológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. - Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására. - Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.</p> <p>d) autonómiája és felelőssége - A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében. - Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel. - A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával. - Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez. - Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Idősek helyzete Európában és hazánkban. Demográfiai folyamatok, szociális mutatók, idős kori szegénység. 2. A hazai és a nemzetközi jóléti rendszerek ismertetése, az Európa Unió időspolitikája. A hazai szociális intézményrendszer felépítése és működése (pénzbeli ellátások, személyes szolgáltatások). Nyugdíjrendszer helyzete. 3. A szociálpolitika alapfogalmainak idősügyi vonatkozásai (értékek-, értékkonfliktusok, technikák-, alapelvek a hazai időspolitikában). 4. Az idősügyi stratégia elkészítésének szempontjai. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia tartalma. 5. Helyi szintű idősügyi koncepciók/stratégiák jellemzői és megvalósulásuk feltételei (értékek, célkitűzések, jogbiztonság, jövedelembiztonság, élethosszig tartó tanulás, idősek foglalkoztatottsága, részvétel a kultúrában, egészségügyi ellátás, akadálymentesítés, stb.) 	



Félévközi számonkérés módja és értékelése: -

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Házi dolgozat készítése 8 oldalban az órán kijelölt témában.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:



Tantárgy neve: Szociális munka idősekkel I.	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG107 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: koll.
Kreditpont: 4	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy egy adott korcsoport – az idősek – speciális élethelyzetét mutatja be a szociális munkás feladatainak tükrében. A hallgatók megismerkednek az idős kor sajátosságaival, a magyarországi idős népesség főbb, statisztikai mutatóival. Az idősek szociális helyzetével, és az idősekkel kapcsolatos szociális munka attribútumaival.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empátia, tolerancia, nyitottság • rendszerszemléletű gondolkodás • demográfiai előrejelzések készítése, összefüggések feltárásának képessége • az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőinek, a tényezők egymásra hatásának megismerése • az idősekkel kapcsolatos szociális ellátórendszer magas szintű ismerete 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A témával való érzékenyítés. 2. Idősek és társadalmak. Az öregek a különböző korokban, kultúrákban. 3. Öregedő társadalmak. Öregek az EU-ban. 4. Idősek Magyarországon. 5. Öregedés az adatok tükrében I. KSH. 6. Öregedés az adatok tükrében II. Szociológiai kutatások tükrében az öregedés. 8. Szociális gondoskodás és idősek. 9. Az idősek egészségügyi helyzete. 10. Egészségi ellátás és kérdőjelei. 11. Jövedelem, nyugdíj, szegénység és idősek. 12. Összefoglalás. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Beadandó dolgozat, megfelelt – nem megfelelt minősítéssel.</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A szóbeli vizsga, érdemjegy 1-5-ig</p>	
<p>Kötelező irodalom</p> <p>Andorka Rudolf (1997): Bevezetés a szociológiába: Kiemelt demográfiai csoportok: idősek. Osiris, Budapest. 302-332. oldal</p> <p>Bagdy Emőke (1983): Gondolatok az öregedés és öregség pszichológiai kérdéseiről. In: Barta Barnabás (szerk.): Az időskorú népesség demográfiai helyzete és problémái. Budapest: Statisztikai Kiadó Vállalat.</p> <p>Daróczi Etelka Öregedés a visegrádi országokban (Széman Zsuzsa [szerk.]: Challenges of Ageing Societies in the Visegrad Countries. Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Budapest, 2013.</p> <p>Díno Buzzati: Hajtvadászat öregekre. Európa kiadó 152-159 (bármelyik kiadás)</p>	



EU Stat adatbázis idősök az EU-ban (önálló feldolgozás)

HABLICSEKLÁSZLÓ–PÁKOZDIILDIKÓ Az elöregedő társadalom szociális kihívásai in: Esély 2004/3.

KSH adatbázis (önálló feldolgozás)

SZÉMAN ZSUZSA Ki az idős? – Az öregedés különböző szempontjai in.: Esély 2008/3

Ajánlott irodalom:

Csányi Gergely AZ IDŐSKOR PSZICHOLÓGIÁJÁNAK STRUKTURÁLIS MEGHATÁROZOTTSÁGA. Esély 2017/4. szám

Díno Buzzati: Hajtóvadászat öregekre. Európa kiadó

Tomka Béla (2008b): Az időskor, mint elkülönült életszakasz kialakulása: a nyugdíjrendszerek. In: Gyáni Gábor (szerk.): Generációk a történelemben. Nyíregyháza: Hajnal István Kör.

Mannheim Károly (2000): A nemzedékek problémája. In: Mannheim Károly: Tudásszociológiai tanulmányok. Budapest: Osiris.

Markus, Hazel Rose – Herzog, A. Regula (1991): The role of the self concept in aging. Annual review of Gerontology and Geriatrics, 11. 110–143

Nouwen, Henri J.M. – Gaffney, Walter J. (2008): Időskor. Az élet beteljesedése. Budapest: Ursus Libri



Tantárgy neve: Mentálisan hanyatló idősek gondozása	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG108 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Legényné Fazekas Zsuzsanna	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 43	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A hallgató megismeri az időskorral járó alapvető jellemzőket, az időskorban megjelenő egészségi és biológiai változásokat valamint az időskorban előforduló mentális betegségek tüneteit. Jártasságot szerez a mentálisan hanyatló időskorúak gondozási lehetőségeiről, a szolgáltatások szervezéséről és igénybevételéről. Megismeri a betegséggel kapcsolatban az egészségügyi és szociális ellátórendszer elemeit, a személyközpontú gondozás elveit. Segítséget nyújt a mentálisan hanyatló idősek otthonában történő gondozásához, képes a családtagokkal való hatékony együttműködésre, a családtagok és a gondozók segítésére.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez: Személyközpontú gondozás Különböző életutak értelmezése Életvégi kérdésekre való reflexiók Az idős ember méltóságának tisztelete Intervenciós személet</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p><u>Gyakorlat (2x5 órás blokkba lebontva)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az időskor definíciói, demográfiai jellemzői. 2. Az idősek egészségi állapota, biológiai változások. 3. Időskori mentális betegségek. 4. A demencia mint összetársadalmi probléma. 5. Demencia fogalma, okai, tünetei. 6. Az időskori demencia mint ellátási kihívás. 7. Demenciával a családban, az otthonápolás jellemzői és nehézségei. Irányelvek az otthon gondozás során. 8. Az egészségügyi ellátás színterei a demenciával élők ellátásában. 9. Szociális szolgáltatások Magyarországon (alap és szakosított ellátási formák). 10. Foglalkoztató programok szerepe a demenciával élő ellátottak számára. 11. A demenciával élő személy személyközpontú megközelítése 12. Életvégi kérdések 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:-	
A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: Gyakorlati dolgozat leadása	
<p>Kötelező irodalom (4+1 idegen nyelvű): Az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja. A demencia kórismézése, kezelése és gondozása (Készítette a Pszichiátriai Szakmai Kollégium) http://www.eum.hu/egeszsegpolitika/minosegfejlesztes/pszichiatria 1993.évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról Jeszeny Zita: Demens idősek ellátásának alapelvei. In.:Kapocs 2006 (5. évf.) 6. szám</p>	



Dr. Szabó Lajos: Gondozó családok támogatása
(https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/szabo_lajos.pdf)

Demenciával élő személyek ellátása és gondozása, valamint a demenciával élő személyek viselkedés változásai
Hallgatói tananyag
(http://prekogalfa.hu/documents/efop/TF_DEV_PDF.pdf)

Skultéti József: Szolgáltatás elemei és szervezési lehetőségei
(https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/skulteti_jozsef.pdf9)

Kárándi Erzsébet: Gondozási környezet kialakítása
(https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/karandi_ersebet.pdf)

Ajánlott irodalom (4+1 idegen nyelvű):

Patricia R. Callonoe- Connie Kudlacek: Alzheimer a családban Zafír Press

Patricia Callone, Connie Kudlacek, Barbara Vasiloff, Janaan Manternach, Roger Brumback 300 jó tanács Alzheimer-kórral élőknek és gondozóiknak Zafír Press

https://www.who.int/mental_health/neurology/dementia/dementia_thematicbrief_executivesummary.pdf?ua=1



Tantárgy neve: Szükségletfelmérés és szolgáltatástervezés	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG109 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Szirbik Gabriella	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyj.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A szociális intervenció során alkalmazott olyan praxismodellek bemutatása, melyek rendszerelméleti megközelítésbe helyezik a kliens-szociális munkás relációt. A szükségletfelmérés és szolgáltatástervezés lehetőségeinek és módszereinek a társadalom- és szociálpolitikai rendszer erőviszonyainak ismeretén kell alapulni, s ezt a szociális munka professzió elméleti és gyakorlati ismereteivel, felhalmozott tudásanyagával, s etikai megfontolásaival összhangban kell, s célszerű alkalmazni. Ennek az összhangnak a megteremtése a szükségletfelmérés és szolgáltatástervezés kvantitatív-klasztikus és kvalitatív módszereinek egyenrangú, s szakmailag jól megalapozott kezelését követeli meg. A kurzus célja, hogy a hallgató képes legyen felismerni, megtervezni, felmérni, s a problémamegoldás folyamatát véghezvinni a szakmai elveknek, s előírásoknak megfelelően.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a kurzus tananyagtartalmának pontos ismerete, mind az előadások, mind a kötelező irodalmak tekintetében képesség: képesség a kritikai gondolkodásmódra képesség a szükségletmeghatározásra, az egyén és környezete kölcsönhatásának feltérképezésére képesség a lehetőségek és kockázatok elemzésére (SWOT) képesség az okos tervezésre (S.M.A.R.T.) képesség a proaktív szemléletre képesség az interprofesszionális szemléletre attitűd: Érzékenység és nyitottság a társadalmi és szociális problémákra Elkötelezettség a demokratikus elvek és a jogállamiság mellett Fogékonyság a társadalmi egyenlőtlenségek természetére Elkötelezettség és felelősség a szakmai értékek és a társadalmi szolidaritás mellett autonómia és felelősség: <i>Munkáját felelősen, s szakmailag megalapozottan végzi, a szakma etikai kódexével összhangban</i></p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: I.: A mai magyar szociális ellátórendszer kialakulásának rövid története II-III.: A mai magyar szociális ellátórendszer főbb jellemzői szociálpolitikai és szociális jogi megközelítésben IV-V.: A szociális ellátórendszer kalibrálása a szociális munka professziójának szempontjából VI.: Szükségletek meghatározása a szociális diagnózis tükrében VII-VIII.: A szükségletfelmérés, szolgáltatástervezés kvantitatív módszerei, s ezek alkalmazásának feltételei és lehetőségei IX-X.: A szükségletfelmérés, szolgáltatástervezés kvalitatív módszerei, alkalmazásuk feltételei és lehetőségei	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: - Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A hallgatók egy egyéni, szabadon választott eset kapcsán készítenek egy olyan komplex esettanulmányt, mely a kurzus során megtanult módszereket összegzi, alkalmazásuk lehetőségeit feltárja, s a problémamegoldó folyamat következményeit bemutatja.	

**Kötelező irodalom:**

Prof. Stewart Asquith – Dr. Chris Clark – Prof. Lorraine Waterhouse A szociális munkások szerepe a 21. században (KAPOCS VII. évf. 2. szám (35) <http://ncsszi.hu/kiadvanyok/kapocs-letoltheto--lapszamai/kapocs-2008/85/news>

A szociális munka globális definíciója, In.: Párbeszéd 2014/1-2. (fordította: Fehér Boróka) <https://ojs.lib.unideb.hu/parbeszed/article/view/5133/4863>

Kozma Judit: Szociális diagnózis. Esély, 2001. 3. szám, 61-94.o. http://esely.org/kiadvanyok/2001_3/KOZMA.pdf

Simonyi Ágnes: Úton a társadalompolitika (KAPOCS VII. évf. évszám 39. 2008.)

Pataki Éva: Az aktivizáló, esélyteremtő állam szociális munkára vonatkozó következményei (KAPOCS VII. évf. évszám 39. 2008.)

Goldmann Róbert – Gyetvai Gellért – Mester Dániel:A szociális ellátórendszer jellegzetességei, korprofilja és területi megoszlása (Társadalmi Riport, 2016 Szerk.: Kolosi T.-Tóth I. Gy.) <http://old.tarki.hu/hu/publications/SR/2016/17goldmann.pdf>

Ajánlott irodalom:

Ferge Zsuzsa: Magyar társadalom- és szociálpolitika - 1990-2015 (Osiris Kiadó Kft. 2017.)

Krémer Balázs: A szociális szolgáltatások modernizációja - közpolitikai trendek, elvek, irányok (KAPOCS VII. évf. évszám 39. 2008.) <http://ncsszi.hu/kiadvanyok/kapocs-letoltheto--lapszamai/kapocs-2008/89/news>

Szöllősi Gábor: A szociális munka új, 2014-es globális definíciója (Párbeszéd : Szociálismunka-folyóirat Vol. 2. (2015.) <http://parbeszed.lib.unideb.hu/megjelent/html/55192b603fedc>

LILIANA SOUSA – CARLA EUSEBIO:Amikor a sokproblémás szegények mítoszai találkoznak a jóléti szolgáltatások mítoszaival (Esély, 2009/3) http://www.esely.org/kiadvanyok/2009_3/04sousa.pdf



Tantárgy neve: Alkalmazott kutatásmódszertan	Tantárgy Neptun kódja: BTASZG111 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a társadalomtudományi kutatások általános logikáját és a kutatások tervezését mutatja be – alkalmazott jelleggel. A félév során a hallgatók megismerkednek a társadalomtudományi vizsgálatok alapfogalmaival, a kutatások megtervezésének lépéseivel, a kutatásokat meghatározó elméletekkel. A félév során választ keresünk arra a kérdésre, hogy miért és hogyan kutat egy társadalomtudós, melyek a vizsgálatok konceptuális alapjai, hogyan zajlik az operacionalizálás, milyen mintavételi eljárásokkal tudunk kutatást kivitelezni, melyek az adatgyűjtés és adatgenerálás módszerei.</p> <p>Megismerkedünk a kutatásmódszertan néhány alkalmazási területével a szociális gerontológia vonatkozásában.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>a) tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tisztában van a társadalomtudomány aktuális kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel. - Ismeri a szak egyes területeinek alapvető szakkifejezéseit, fogalomkészletének minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket. <p>(További tudáselemek: - Ok-okozati összefüggések felismerése. - Elemző képesség. - Összefüggések feltárása. - Változók közötti kapcsolatok elemzése. - Társadalmi jelenségek kutathatóvá tétele.)</p> <p>b) képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a szociális gerontológia mint terület összefüggéseiben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására. - Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel, látja a közös sikerhez való egyéni hozzájárulásokat. - Képes önállóan írásos elemzések elkészítésére, elvégzett feladatainak szakmai közönség előtti bemutatására szóban és írásban. <p>(További képességek: - Elemzési képesség. - Szisztematikus gondolkodás képessége.)</p> <p>c) attitűdjei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Törekszik politikológiai, jogi, társadalomtudományi, nemzetközi gazdasági, történeti tudásának folyamatos fejlesztésére. - Igényességet fejleszt ki az információk kritikus elemzésére és feldolgozására. - Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik. <p>d) autonómiája és felelőssége</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében. - Hatékonyan együttműködik a szakterületéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi szakmai és tudományos közösségekkel. - A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normáinak betartásával. - Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez. - Feladatokhoz kapcsolódóan folyamatosan fejleszti szövegalkotási készségét 	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A társadalomtudományi kutatás célja. 2. Társadalomtudományi kutatások konceptuális alapjai. A vizsgálatok típusai. Hipotézis. 3. Az operacionalizálás jelentősége a szociológiai kutatások során. 4. A kutatások mintavételi eljárásai. 5. Kérdőíves kutatások. 6. Az interjúkészítés. 	



7. A megfigyelés.
8. A kísérleti módszer és a szociometria.
9. Beavatkozás-mentes vizsgálatok.
10. Kvantitatív adatok előkészítése elemzés céljából.
11. Kvalitatív interjúk elemzésének módszerei.
12. Hogyan írjunk kutatási beszámolót?
13. Alkalmazott szociális gerontológiai kutatások I.
14. Alkalmazott szociális gerontológiai kutatások II.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli számonkérés a szemeszter végén.

Pontozás:

0-20: 1

21-25: 2

26-30: 3

31-35: 4

36-40: 5

Kötelező irodalom:

Falus Iván (szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Bp., Műszaki Kiadó, 2004.

Héra Gábor – Ligeti György: Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Bp., Osiris, 2005.

Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Bp., Balassi, 2001.

Cseh-Szombathy László – Ferge Zsuzsa: A szociológiai felvétel módszerei. Bp., Közgazdasági és Jogi, 1971.

Ajánlott irodalom:

Mason, Jennifer: Qualitative researching. Sage Publication, 2017.

Seidman, Irving: Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Bp., Műszaki, 2002.

Solt Otília: Interjúzni muszáj. In: Uő: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások I.. Bp., Beszélő, 1998.

